

Forskjellige perspektiver

Deltakerne skal undersøke betydningen av perspektiv ved å evaluere informasjon som er knyttet til egen eller andres tilstedeværelse på nett. De skal tilegne seg bevissthet om relevante kontekstuelle faktorer (f.eks. tidspunktrelaterte, kulturelle, sosiale, lokale/regionale/globale) som påvirker folks tilstedeværelse på nett. I tillegg skal deltakerne vurdere konsekvensen informasjonen de publiserer på nettet, har for forholdet deres til familie, venner og autoritetspersoner (for eksempel lærere, arbeidsgivere).

Ressurser

Illusjonen Rubins vase

Utdelingsark med Elias sin sosiale medier-profil

Hva er perspektiv?

Del én

Bilde for klasseaktivitet

Vis bildet med illusjonen Rubins vase på en projeksjonsskjerms. Samtidig som du stiller spørsmål, kan du be deltakerne om å komme opp og forklare hva slags bilde de ser

Spør elevene dine

Hva ser dere når dere ser på dette bildet?

Hvor mange av dere ser vasen?

Hvor mange av dere ser de to ansiktene?

Kan dere se begge samtidig?

Det du ser, kan avhenge av perspektivet ditt. Hva mener du perspektiv er?

Klasseaktivitet

Skriv ned deltakernes definisjoner på tavlen.

Fortell elevene dine

Perspektiv kan bety en bestemt måte å oppfatte noe på (ut fra erfaringer, holdninger, ståsted).

Del to

Fortell elevene dine

Her er et annet eksempel. La oss si at vennen vår, Marie, har kvalifisert seg for fotballaget til skolen. Når hun forteller det til moren sin, sier hun: «Jeg kom inn på fotballaget!» Moren er veldig stolt av henne.

Når Marie forteller til bestevennen sin Nora at hun kom inn på fotballaget, sier Nora at hun er veldig glad på Maries vegne.

Marie forteller det også til Mathias, som er en annen venn. Mathias hadde også prøvd å kvalifisere seg til fotballaget, men Nora fikk plassen hans. Så Mathias er ikke veldig fornøyd.

Marie er også med i et kor, og nå må hun droppe korøvelser for å få mer tid til å trene fotball. Når hun forteller det til Siri, lederen av koret, er heller ikke hun særlig glad.

Alle disse forskjellige menneskene i livet til Marie fikk samme informasjon: Marie hadde kvalifisert seg for fotballaget.

Spør elevene dine

Hvorfor reagerer de så forskjellig?

Hvorfor har de forskjellige perspektivene og forholdene deres til Marie betydning?

Har du andre eksempler på at ulike mennesker kan se samme situasjon på forskjellige måter?

Hvorfor har perspektiv betydning?

Tankeøvelse

Del én

Klasseaktivitet

Del deltakerne inn i grupper på 3–4. Gi hver gruppe penn og papir.

Fortell elevene dine

Hver gruppe vil få et ark med den tenkte sosiale medier-profilen til Elias, sammen med en papirstrimmel. På papirstrimmelen står navnet på noen personer i livet til Elias. Som gruppe: Tenk at dere ser på denne sosiale medier-profilen med øynene til personen på papiret. Hvem tror dere Elias er? Hvilke antagelser kan dere gjøre? Hva liker han? Hva misliker han? Hva har han kommentert? Hva er oppfatningen deres av Elias, basert på perspektivet deres? Dere har ti minutter. Forbered dere på å presentere det dere kommer fram til!

Be hver gruppe om å gjennomføre en presentasjon.

Potensielle roller/personer i Elias sitt liv:

1. Moren til Elias, som er opptatt av sønnens trygghet.
2. Bestevennen til Elias, som ser opp til ham.
3. En jente på naboskolen, som ikke kjenner Elias.
4. Læreren til Elias.
5. En potensiell sjef som vurderer Elias for en jobb.

Spør elevene dine

Nevn noen av forskjellene i måtene dere oppfattet og evaluerte Elias på.

Hvorfor tror dere at disse forskjellene eksisterer?

Tror dere at alle disse vurderingene er nøyaktige? Hvorfor / hvorfor ikke?

Har det vært episoder i livene deres da dette har skjedd med dere – at den samme informasjonen ble tolket forskjellig av forskjellige mennesker?

Spør elevene dine

Hvor mange av dere har hatt uenigheter med foreldre/omsorgspersoner? Venner?

Hvor mange av dere bruker sosiale medier? Tenker du på hvordan andre mennesker oppfatter profilene dine på sosiale medier?

Har du noen gang slettet innhold eller fjernet tagging av deg selv i innhold som deles på sosiale medier (for eksempel bilder, videoer, tekstbaserte innlegg)? Hvorfor?

Refleksjoner om perspektiv

Del én

Fortell elevene dine

Tenk på de forskjellige måtene som folk i livet ditt kjenner deg på.

Spør elevene dine

Har du noen gang oppført deg forskjellig sammen med forskjellige mennesker? Snakker du på samme måte til foreldre/omsorgspersoner eller lærere som du gjør til vennene dine? Hvorfor / hvorfor ikke?

Fortell elevene dine

Vi er alle litt forskjellige mennesker avhengig av hvor vi er og hvem vi er sammen med.

Som en del av denne aktiviteten skal vi diskutere hvordan du presenterer deg selv på nettet, spesielt på sosiale medier, og hvordan andre kan oppleve deg på forskjellige måter avhengig av perspektivene deres.

Spør elevene dine

Presenterer du deg selv forskjellig overfor forskjellige mennesker? Det kan for eksempel hende du bruker det virkelige navnet ditt på én plattform (f.eks. Facebook), men bruker du det virkelige navnet ditt for alt du gjør på Internett?

På hvilke plattformer opptreer du ikke alltid under ditt virkelige navn, eller anonymt? Hvorfor?

Synes du informasjonen du har delt på nettet om deg selv, viser hele bildet av hvem du er? Synes du dine sosiale medier-profiler forteller hele historien? Vil du at de skal det?

Spør elevene dine

Hvordan kunne folk oppfatte deg hvis de bare hadde tilgang til noe av informasjonen din? Vil for eksempel perspektivet til foreldrene/omsorgspersonene dine endre seg hvis de så alt du gjorde på en plattform, men ikke på en annen?

Holder du noen ganger innleggene dine private? Hvorfor?

Spør elevene dine

Vi har snakket mye om perspektiv i dag. Hva har du lært om perspektiv i dag, basert på det vi har snakket om?

På hvilke andre måter påvirker perspektivet hvordan vi vurderer informasjon? Kan du nevne en nylig aktuell begivenhet hvor dette var relevant? Hvordan er perspektiv viktig ikke bare i våre egne liv, men også i nyhetene?

Oppgave

Del én

Oppgave

Be deltakerne om å gjøre følgende:

1. Ta et bilde/skjerm bilde av et hvilket som helst innlegg på sosiale medier [dvs. et bilde-, video- eller tekstbasert innlegg] (det behøver ikke å være deres egne).
2. Identifiser tre roller relatert til det aktuelle innlegget på sosiale medier (for eksempel venn, familiemedlem, lærer). Lag et kort avsnitt hvor du beskriver: Hvordan vil en lærer oppfatte innlegget? Hvordan vil et familiemedlem oppfatte innlegget? Hvordan vil en venn oppfatte innlegget?

Når det gjenstår 10 minutter, deles deltakerne inn i par. Gi partneren din minst to eksempler på at perspektiv betyr noe i sammenheng med innlegget dere valgte.